

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาเครือข่ายการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน
โรงพยาบาลชุมชน

ผู้เขียน

นางสาวสุภาพร พราหมณ์ชู

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. เรมवल นันทศุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร. อรอนงค์ วิชัยคำ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การพัฒนาเครือข่ายโรคเรื้อรังได้มุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม การศึกษาเชิงพัฒนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากระบวนการให้บริการการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน สำหรับเครือข่ายโรงพยาบาลชุมชน 2) เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการพัฒนาเครือข่ายการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคเบาหวานในโรงพยาบาลชุมชนโดยใช้การวิเคราะห์โครงสร้างเชิงตรรกะ (Logical Framework Analysis) ของเดย์และฮารีฮาราน (Day & Hariharan, 2006) ที่มี 10 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ทีมบุคลากรสุขภาพ จำนวน 10 คน ตัวแทนชมรมผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน และผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน ซึ่งถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ก่อนและหลังการพัฒนา จำนวน 170 คน และ 166 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ 1) แผนการประชุม 10 ขั้นตอน ตามการวิเคราะห์โครงสร้างเชิงตรรกะ 2) แบบบันทึกระยะเวลาการคอยการบริการ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการซึ่งผู้วิจัยสร้างจากกรอบแนวคิดของอะเดย์และแอนเดอร์เซน (Aday & Andersen, 1975) และคำถามปลายเปิดได้แก่ ระยะเวลาการคอยการบริการ ระยะเวลาในการเดินทาง ระยะทางในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ให้บริการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed Rank Test)

ผลการศึกษามีดังนี้

1. การพัฒนาเครือข่ายทำให้ได้กระบวนการให้บริการการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคเบาหวานที่เป็นเครือข่าย สำหรับโรงพยาบาลชุมชนที่มีมาตรฐานเดียวกัน และแนวทางการส่งต่อผู้ที่เป็นโรคเบาหวานไปสู่เครือข่ายของโรงพยาบาลชุมชน

2 .ผลลัพธ์ภายหลังการพัฒนาเครือข่ายมีดังนี้

2.1 จำนวนผู้ที่เป็นโรคเบาหวานที่รับบริการที่โรงพยาบาลชนอม ถูกกระจายไปรับบริการต่อที่โรงพยาบาลเครือข่ายทั้ง 4 แห่งเป็นจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 22.46

2.2 ระยะเวลารอคอยการบริการของผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน ระยะเวลาในการเดินทาง ระยะทางในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และความพึงพอใจของผู้รับบริการก่อนและหลังการพัฒนาเครือข่ายการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นเบาหวาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) โดยคะแนนเฉลี่ยของระยะเวลารอคอยการบริการ ระยะเวลาในการเดินทาง ระยะทางในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน หลังการพัฒนาเครือข่าย น้อยกว่าก่อนการพัฒนาเครือข่าย ส่วนคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้รับบริการสูงกว่าก่อนการพัฒนาเครือข่าย

2.3 ร้อยละ 90 ของผู้ให้บริการมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาเครือข่ายการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคเบาหวานอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาเครือข่ายการดูแลสุขภาพผู้ที่เป็นโรคเบาหวานสำหรับโรงพยาบาลชุมชน ทำให้เพิ่มคุณภาพการบริการ ผู้บริหารองค์กรสามารถนำไปใช้พัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังอื่นๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการบริการต่อไป

Thesis Title Health Care Network Development for Persons with Diabetes Mellitus, Community Hospitals

Author Ms. Supaporn Pramchoo

Degree Master of Nursing Science (Nursing Administration)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Raymoul Nantsupawat Advisor

Lecturer Dr. Orn-Anong Wichaikhum Co-advisor

ABSTRACT

The chronic disease network development emphasizes enhancing participation of holistic health care network building. This developmental research aimed to: 1) develop the process for health care network building for persons with diabetic mellitus in community hospitals 2) assess the outcomes of developing a health care network for persons with diabetic mellitus in community hospitals. The 10-steps Logical Framework Analysis by Day and Hariharan (2006) was used. The sample consisted of 10 health care providers, 4 representatives from the Society of persons with Diabetic Mellitus 4 officials from the local administrative organizations, and 170 and 166 persons with diabetic mellitus purposively selected as before and after network development samples, respectively. The instruments were: 1) the 10 step- meeting plans based on the Logical Framework Analysis; 2) the Service Waiting Time Recording Form; 3) the Client Satisfaction Questionnaire base on the concept of Aday and Anderson (1975), and open-ended questions for service waiting time, travel time use, travel distance, and travel cost; and 4) the service provider Satisfaction Questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics and Wilcoxon Signed Ranks Test

The results were as follows:

1. The standardized process for health care networks for persons with diabetic mellitus in community hospitals and the referral guideline of persons with diabetic mellitus in community hospitals were obtained.

2. The outcomes after the network development were as follows:

2.1. One hundred seventy persons (22.46 percent) with diabetic mellitus in Khanom community hospitals were allocated to 4 network hospitals.

2.2. Differences in service waiting time, travel time use, travel distance, travel cost, and client satisfaction before and after the network development were statistically significant ($p < 0.01$) The mean scores of service waiting time, travel time used, travel distance, and travel cost were reduced post network development while the mean score of client satisfaction was higher post network development.

2.3. Ninety percent of the service providers were satisfied with the development of the health care network for persons with diabetic mellitus at a high level.

The results of this study show that development a health care network for persons with diabetic mellitus in community hospitals results in increased quality of services. Hospitals directors can use this approach to develop other chronic disease networks to improve quality of service.